

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 17 april 1923 kl. 3 e. m

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om höjning av tullsatserna för vissa damkonfektionsvaror.

(1:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 60, vilken hänvisats till bevillningsutskottet, har herr *Lithander* hemställt, »att riksdagen måtte besluta, att i gällande tulltaxa för inkommande varor stadgade tullsatser för taxerubrikerna 596—597 samt 601 och 602 må från och med dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes, tills vidare intill dess annorlunda förordnas, förhöjas med 100 procent».

De i motionen avsedda tulltaxerubrikerna hava för närvarande följande lydelse:

Utskottet.
Gällande
bestämmelser.

	Kvantitet för tullberäkningen	Tullsats	
		Kr.	ö.
Kläder och andra sömnadsarbeten, ej särskilt nämnda:			
-----			
andra slag: -----			
av helsiden: -----			
596.	försedda med broderier eller spetsar	1 kg.	30 —
597.	andra	1 kg.	26 —
-----			
av annan spånadsvara: -----			
försedda med broderier, spetsar, foder, uppslag eller annan besättning av varor, i vilka silke ingår: -----			
601 a.	av yllevävnad	1 kg.	7 —
602 a.	andra	1 kg.	6 —
Anm. Kantband — — — krage.			
försedda med broderier eller spetsar, vari silke icke ingår: -----			
601 b.	av yllevävnad	1 kg.	—
602 b.	andra	1 kg.	—

Motionen.

Till stöd för det föreliggande förslaget har motionären anført bland annat följande. Den svenska damkonfektionsindustrien hade liksom en mångfald andra industribranscher under de senaste åren varit utsatt för en övermäktig utländsk konkurrens. Orsaken härtill hade huvudsakligen varit att söka i de stora differenser, som förelegat i fråga om ett flertal utländska valutors, främst markvalutans, köpkraft utom och inom det egna landets gränser. Till följd härav hade det för de utländska företagen blivit möjligt att hit till landet med god vinst försälja varor till priser, med vilka all konkurrens från den inhemska industriens sida varit utesluten. Under det att svårigheterna i nu nämnt hänseende på senaste tiden mildrats för vissa branscher av vår industri, hade de för damkonfektionsindustrien tvärtom tillväxt. Att konkurrensförhållandena inom denna bransch ej förbättrats, berodde på den stora del arbetskostnaderna hade i självkostnadspriset för hithörande varor.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motionen.

*Utskottets
yttrande.*

Alltsedan tull- och traktatkommittén enligt Kungl. Maj:ts beslut den 31 januari 1919 tillsattes, har bevillningsutskottet i ett flertal fall, då till utskottets bedömande förelegat förslag rörande sådana ändringar i tulltaxan, vilka måst anses på någon punkt föregripa resultatet av den allsidiga utredning, som nämnda kommitté fått i uppdrag att verkställa, förklarat sig med hänsyn till den pågående utredningen icke kunna tillstyrka dylika förslag. Den ståndpunkt, som bevillningsutskottet sålunda intagit under åren 1919—1922 och även i ett fall (betänkande nr 4) vid nu pågående riksdag, har för utskottet varit bestämmande även i fråga om det förslag, som innefattas i den föreliggande motionen.

Om utskottet således redan av berörda anledning icke kunnat tillstyrka bifall till motionärens hemställan, har utskottet däremot ansett lämpligt att föranstalta om utredning av en fråga, som sammanhänger med motionen.

Vid motionens förberedande behandling inom utskottet erinrades, att, i samband med den av 1921 års riksdag på Kungl. Maj:ts förslag beslutade höjningen av vissa finanstullar, vidtagits höjning jämväl av tullsatserna för vissa inom landet tillverkade artiklar, nämligen i sådana fall, då en höjd finanstull avsett varor, vilka tjänade såsom råmaterial eller halvfabrikat för inhemsk tillverkning. Det erinrades vidare, att tullsatserna därvid hade höjts så mycket som ansetts motsvara den genom tulltillägget å råvarorna eller halvfabrikaten framkallade kostnadsökningen, med bibehållande av skyddsmarginalen i gällande tullsatser. I anslutning härtill gjordes beträffande vissa damkonfektionsvaror, som utgjorde föremål för tillverkning inom landet, gällande å ena

sidan, hursom de i kompenationssyfte vidtagna tullförhöjningarna i många fall icke motsvarade den nyssberörda kostnadsökningen å råvarorna eller halvfabrikaten, och å andra sidan, att fall även förekomme, då dylika tullförhöjningar beredde större skydd än som motsvarade kostnadsökningen. Med anledning av vad sålunda förekommit ansåg utskottet önskvärt, att utredning verkställdes rörande möjligheten och lämpligheten att genom uppdelning av rubriker i tulltaxan, vilka avsåge damkonfektionsvaror, åstadkomma en bättre avvägning av kompenationen för vissa av de enligt beslut av 1921 års riksdag höjda finanstullarna; och begärde utskottet i grundlagsenlig ordning, att generaltullstyrelsen måtte, efter verkställd utredning i berörda hänseende, till bevillningsutskottet avgiva utlåtande i ämnet och därvid jämväl överlämna förslag till de ändringar i tulltaxan, som styrelsen kunde finna vara ägnade att tillgodose det berörda syftet.

Sedermera har generaltullstyrelsen, som jämlikt nådigt bemyndigande tillkallat tre representanter för tillverkningen av och handeln med damkonfektionsartiklar för att i egenskap av sakkunniga biträda styrelsen vid den begärda utredningen, med eget utlåtande den 3 april 1923 till utskottet överlämnat avskrift av ett av de sakkunniga till styrelsen avgivet yttrande med därtill hörande bilagor. Vad sålunda till utskottet inkommit åtföljer såsom bilagor detta betänkande.

De sakkunniga hava i sitt yttrande redogjort för av dem verkställda undersökningar rörande olika möjligheter att ernå en för skilda fall mera rättvis fördelning av det i kompenationssyfte tillkomna tullskyddet för varor, hänförliga till de i herr Lithanders motion avsedda rubrikerna, av vilka rubrikerna 601 och 602 såsom de viktigaste av de sakkunniga företrädesvis beaktats. Av undersökningen hava de sakkunniga funnit framgå, att de fördelar av en ändrad fördelning av kompenationen, vilka möjligen skulle kunna vinnas, icke komme att uppväga den osäkerhet och de olägenheter för affärlivet, som syntes med nödvändighet vara förknippade med en i berörda syfte vidtagen uppdelning av ifrågakommande rubriker. De sakkunniga hava sålunda kommit till den slutsatsen, »att någon ytterligare uppdelning av de i herr Lithanders motion angivna tulltaxerubrikerna (nr 596—597 samt 601 och 602) i syfte att åstadkomma en bättre avvägning av kompenationen för vissa av de enligt beslut av 1921 års riksdag höjda finanstullarna ej lämpligen bör ifrågakomma». Beträffande den av de sakkunniga i nu berörda ämne verkställda utredningen i övrigt tillåter sig utskottet hänvisa till bilagan 2.

Generaltullstyrelsen har i sitt utlåtande (bil. 1) förklarat sig dela de sakkunnigas uppfattning angående svårigheterna att beträffande de i motionen angivna rubrikerna för damkonfektionsvaror åstadkomma en

uppdelning, genom vilken en rättvisare avvägning av kompensationen för de vid 1921 års riksdag höjda finanstillarna kunde ernås.

Emellertid hava de sakkunniga ifrågasatt en uppdelning av vissa andra rubriker i tulltaxan, nämligen rubrikerna 573, som omfattar snör-liv av annan vävnad än hel- eller halvsiden, 593, omfattande kläder och andra sömnadsarbeten, tillverkade av spetsar, spetsvävnader eller tyll, helt eller delvis av silke, samt 623, till vilken rubrik lära hänföras herrhattar av filt eller strå, försedda med band eller foder av siden ävensom garnerade eller monterade damhattar, med undantag av dels sådana, i vilka silke ingår, dels hattar, monterade med blommor eller plymer. I fråga om rubriken 593 hava de sakkunniga gjort gällande, att den år 1921 vidtagna höjningen icke vore tillräcklig för vissa dithörande varuslag, och beträffande rubrikerna 573 och 623, vid vilka tullsatserna icke höjts 1921, hava de sakkunniga anfört skäl för en höjning beträffande somliga av de till rubrikerna hänförliga varuslagen. I fråga om innebörden av de skäl, de sakkunniga sålunda förebragt, tillåter sig utskottet hänvisa till bilagan 2.

Generaltullstyrelsen har i sitt utlåtande meddelat, att ur tullteknisk synpunkt intet vore att erinra mot de föreslagna ändringarna av rubrikerna 573, 593 och 623 i tulltaxan.

Vad sålunda föreslagits avser uppenbarligen endast ett fullständigande av de tullförhöjningar, som av 1921 års riksdag vidtogos såsom följd av den beslutade höjningen av vissa finanstillar. Vid sådant förhållande och då utskottet funnit den av de sakkunniga anförda motiveringen övertygande, har utskottet ansett sig böra, med begagnande av den utskottet jämlikt § 40 riksdagsordningen tillkommande rätt att väcka förslag i bevillningsfrågor, göra hemställen i enlighet med vad de sakkunniga ifrågasatt. De ändringar, som utskottet sålunda föreslår, synas böra träda i kraft redan under innevarande år och snarast möjligt.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anfört, får utskottet hemställa,

1) att herr Lithanders förevarande motion II:60, om höjning av tullsatserna för vissa damkonfektionsvaror, icke måtte av riksdagen bifallas;

2) att riksdagen måtte besluta, att rubrikerna 573, 593 och 623 i gällande tulltaxa skola erhålla följande ändrade lydelse:

Snörliv:

	av annan vävnad:	
573 a	försedda med spetsar, band, snören, annan besättning eller andra till- behör av varor, i vilka silke ingår	1 kg. 3 kr. 30 öre
573 b	andra	1 » 1 » 80 »

Kläder och andra sömnadsarbeten, ej sär-
skilt nämnda:

	andra slag:	
	av spetsar, spetsvävnader eller tyll: helt eller delvis av silke:	
593 a	försedda med broderier	1 kg. 67 kr.
593 b	andra	1 » 50 »

Hattar, färdiga eller halvfärdiga:

	andra slag:	
	av annat ämne:	
	andra slag:	
623 a	försedda med garnering eller montering av varor, i vilka silke ingår	1 stycke 1 kr.
623 b	andra	1 » 75 öre.

3) att riksdagen, under förutsättning av bifall till vad under 2) hemställts, måtte för sin del jämväl besluta, att de ändrade bestämmelserna skola tillämpas redan under innevarande statsregleringsperiod från dag, som Kungl. Maj:t bestämmer; samt

4) att riksdagen, under förutsättning av bifall till vad under 2) och 3) hemställts, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t, med tillkännagivande av sina sålunda fattade beslut, anhålla, att Kungl. Maj:t ville förordna

om de beslutade ändringarnas ikraftträdande snarast möjligt.

Stockholm den 17 april 1923.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Närvarande: herrar Röing, friherre Fleming, Gustaf Nilsson, Antonsson, Rosén, Wigforss, Wohlin, Björnsson, Boman, Bärge i Katrineholm, Jönsson i Boa, Johansson i Kullersta, Lithander, Sköld, Olsson i Ramsta, Henrikson, Johan Bergman, Lövgren i Nyborg och Olsson i Golvvasta.

Reservation

av herr *Lithander*, som yrkat bifall till sin motion.

KUNGL. GENERALTULLSTYRELSEN.

Tullbehandlingsbyrån.

Bilaga 1.

Till riksdagens bevillningsutskott.

Med förmälan att, i anledning av vad som förekommit vid den förberedande behandlingen inom utskottet av herr Lithanders motion, nr 60, angående förhöjning med 100 procent av gällande tullsatser för rubrikerna 596, 597, 601 och 602 i tulltaxan, det ansetts önskvärt, att utredning verkställdes rörande möjligheten och lämpligheten att genom uppdelning av rubriker i tulltaxan, vilka avse damkonfektionsvaror, åstadkomma en bättre avvägning av kompensationen för vissa av de enligt beslut av 1921 års riksdag höjda finanstullarna, har riksdagens bevillningsutskott i skrivelse den 13 nästlidne februari till herr statsrådet K. Schlyter anhållit om utverkande av Kungl. Maj:ts befallning till generaltullstyrelsen att, efter verkställd utredning i berörda hänseende, till utskottet avgiva utlåtande i ämnet och därvid jämväl överlämna förslag till de ändringar i tulltaxan, som styrelsen kunde finna ägnade att tillgodose berörda syfte.

Sedan Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 16 i nämnda månad anbefallt styrelsen att till bevillningsutskottet överlämna det i ovanberörda skrivelse begärda yttrande jämte förslag, har styrelsen, med förmälan att verkställandet av nämnda utredning förutsatte bland annat — förutom tillgång till ett belysande åskådningmaterial — en ingående kännedom om med tillverkningen på ifrågasvarande område sammanhängande förhållanden, som styrelsen icke besatte, hos Kungl. Maj:t anhållit om rätt att vid utförande av arbetet anlita sakkunnig hjälp.

I anledning av Kungl. Maj:ts remiss den 16 februari 1923 å utskottets skrivelse till herr statsrådet K. Schlyter angående utverkande av generaltullstyrelsens utlåtande i anledning av motion rörande ändring av tullsatserna för damkonfektionsartiklar.

Enligt en styrelsen från statsrådet och chefen för kungl. finansdepartementet tillhandakommen ämbetskrivelse av den 2 mars 1923 har Kungl. Maj:t i anledning av nämnda anhållan bemyndigat styrelsen att tillkalla högst tre representanter för tillverkningen av och handeln med artiklar av ifrågavarande slag att i egenskap av sakkunniga biträda styrelsen vid verkställandet av ifrågavarande utredning.

På grund härav har styrelsen tillkallat såsom sakkunniga herr C. E. Lagerström, verkställande direktör i aktiebolaget Freja Magasinet, herr Sven Salén, verkställande direktör i Konfektionsaktiebolaget Salén, samt herr E. Aarsleff, verkställande direktör i aktiebolaget Gustaf Holmbloms Kappaffär. Av de sålunda tillkallade sakkunniga är herr Salén representant för tillverkningen av damkonfektionsartiklar, under det att herr Lagerström torde få anses uteslutande och herr Aarsleff företrädesvis representera handeln med dylika artiklar.

I de sakkunnigas överläggningar har även deltagit chefen för styrelsens tullbehandlingsbyrå, T. Alsén.

Sedan de sakkunniga den 23 nästlidne mars till styrelsen avgivit yttrande i frågan, får styrelsen härmed äran överlämna avskrift av nämnda yttrande. Styrelsen, som delar de sakkunnigas uppfattning angående svårigheterna att beträffande de i motionen angivna rubrikerna för damkonfektionsvaror åstadkomma en uppdelning, varigenom en rättvisare avvägning av kompensationen för de vid 1921 års riksdag höjda finanstullarna kunde ernås, har tillika äran meddela, att ur tullteknisk synpunkt intet är att erinra mot de av de sakkunniga föreslagna ändringarna av rubrikerna 573, 593 och 623 i gällande tulltaxa.

Stockholm den 3 april 1923.

KUNGL. GENERALTULLSTYRELSEN.

GUSTAF BERGENSTIERNA.

Ivar Kullgren.

Arskrift.

Bilaga 2.

Till kungl. generaltullstyrelsen.

På hemställan av riksdagens bevillningsutskott har Kungl. Maj:t den 16 februari 1923 anbefallt generaltullstyrelsen att verkställa utredning rörande möjligheten och lämpligheten att genom uppdelning av rubriker i tulltaxan, vilka avse damkonfektionsvaror, åstadkomma en bättre avvägning av kompensationen för vissa av de enligt beslut av 1921 års riksdag höjda finanstullarna.

Undertecknade representanter för tillverkningen av och handeln med damkonfektionsartiklar, som av kungl. generaltullstyrelsen enligt nådigt bemyndigande tillkallats för att i egenskap av sakkunniga biträda styrelsen vid verkställandet av denna utredning, få till fullgörande av detta uppdrag avgiva följande yttrande i frågan.

Bevillningsutskottets önskan att en utredning måtte verkställas i ovanberörda syfte grundar sig på vad som förekommit vid den preliminära behandlingen inom utskottet av herr Lithanders motion, nr 60, angående förhöjning med 100 procent av gällande tullsatser för rubrikerna 596, 597, 601 och 602 i tulltaxan. Enligt utskottets skrivelse till herr statsrådet K. Schlyter med hemställan om utverkande av Kungl. Maj:ts befallning till generaltullstyrelsen att verkställa ifrågavarande utredning har inom utskottet vid nyssnämnda tillfälle å ena sidan fram-

hållits, hurusom de i kompensationsssyfte vidtagna tullförhöjningarna i många fall icke motsvarade den genom tulltillägget framkallade kostnadsökningen för konfektionsindustriens halvfabrikat och å andra sidan gjorts gällande, att fall även förekomme, då industrien beretts större kompensation, än som med hänsyn till ifrågavarande tullförhöjningar vore berättigat.

Under de i herr Lithanders förutnämnda motion upptagna tulltaxerubrikerna falla ett flertal damkonfektionsvaror, såsom kappor, klädningar, blusar och kjolar samt vitvaror. Dessa i flera avseenden olikartade artiklar sammanföras i nu gällande tulltaxa jämte andra liknande sömnadsarbeten i ett fåtal rubriker, av vilka nummer 601 och 602 äro de viktigaste. Såsom en konsekvens av de vid 1921 års riksdag genomförda tullförhöjningarna för sidenvaror med flera artiklar, vilka användas såsom foder eller garnering å klädespersedlar, hänförliga till dessa rubriker, vidtogs en tullförhöjning av 2 kronor per kilogram, räknat för färdiga plagg, vid vilkas framställning dylika, högre tull underkastade artiklar kommit till användning, och har denna tullförhöjning gjorts likformig utan avseende å såväl de olika klädespersedlarnas beskaffenhet som mängden av de ingående materialier, som berörts av tullförhöjningarna. Det lär vid sådant förhållande få anses helt naturligt, att kompensationen kommit att verka olika på olika artiklar.

Redan före de nu berörda tullförändringarnas ikraftträdande har tullskyddet på grund av den enhetliga tullbeskattningen ställt sig ofördelaktigt för de lättare artiklarna. Denna redan från början ogynnsamma ställning för industrigrenar, som i större omfattning eller företrädesvis syssla med tillverkningen av lättare damkonfektionsartiklar, försämrats givetvis ytterligare i den mån smakriktningen kräver högre grad av utsmyckning av sådana artiklar medelst band, spetsar, tyll eller snören av silke, för vilka tullen nu blivit avsevärt höjd. Genom tillverkningskalkyler (bilaga A), som av en härvarande fabrikant ställts till förfogande och vilkas riktighet ej finnes anledning att betvivla, har sålunda påvisats, att fall förekomma, då tullen för de i en klädesartikel ingående materialerna uppgår till högre belopp än det tullskydd, som åtnjutes för den färdiga varan.

Ehuru ovan anförda förhållande kunnat giva anledning till en undersökning av lämpligheten av det före tullförhöjningarnas ikraftträdande gällande tullskyddets avvägning, har begränsningen av vårt uppdrag föranlett oss att avstå från en sådan undersökning. Utskottets uttalande innebär därjämte en anvisning att icke blott taga hänsyn till sådana fall, då kompensationen för de höjda finanstullarna blivit otillfredsställande, utan även till de fall, då kompensationen utfallit förmånligare, än som varit påkallat av de höjda finanstullarna.

Kompensationens tillräcklighet är givetvis i hög grad beroende av den smakriktning beträffande garnering, som för tillfället gör sig gällande. I de i bilagan A angivna exemplen är det anhopning av sidenband, som förskjutit tullskyddsförhållandet i för fabrikanternas ogynnsam riktning. Den merkostnad, som uppkommit för den inhemska tillverkningen, har endast i ett av de i bilagan A anförda exemplen helt kompenseras genom tullförhöjningen å färdiga plagg. Uträknar man nu, huru mycket tullsatsen borde hava höjts för att helt täcka tullökningen å materialen i de föreliggande fallen, finner man, att tullförhöjningen borde hava uppgått till i medeltal kronor 3:06 per kilogram (bilaga B). Skillnaden mellan detta belopp och den kompensation av 2 kronor per kilogram, som redan lämnats, utgör dock endast kronor 1:06. Härvid är att märka, att de uppgifter, vilka ligga till grund för denna beräkning, avse klädningar, som äro rikligt försedda med sidenband i enlighet med den nuvarande moderiktningen.

Vad beträffar kappor, den andra huvudartikeln bland här ifrågasvarande damkonfektionsvaror, torde man, med hänsyn särskilt till det förhållandet, att kappor i regel äro tillverkade av tjockare tyg än klädningar, hava anledning antaga, att den redan lämnade compensationen bör vara jämförelsevis tillfredsställande. Riktigheten av detta antagande bekräftas i viss mån av de sifferuppgifter, som inlämnats och vilka anföras i bilaga C. Vid siffrornas bedömande bör tagas i beaktande att endast i ett fall fodret utgöres av halvsiden ävensom att den förhöjda tullen jämväl kommer sadana plagg till godo, beträffande vilka tullförhöjningarna för materialerna spela avsevärt mindre roll än i de här anförda fallen. Representanter för ifrågasvarande bransch ha även på förfragan förklarat, att de för sin del icke vilja framställa något yrkande på högre compensation.

Vid fullgörandet av vårt uppdrag har emellertid frågan gällt att — oberoende av den uppfattning, som från den ena eller andra representanten för den inhemska industrien kunnat göra sig gällande med avseende å den tilldelade compensationens tillräcklighet i genomsnitt taget — tillse, huru man lämpligen skulle kunna ernå en för de särskilda fallen mera rättvis avvägning av densamma. Undertecknade hava också ingående dryftat frågan angående de olika vägar, som skulle kunna tänkas leda till ett sådant resultat.

Enär, såsom redan anförts, behovet av compensation står i visst förhållande bland annat till det i plagget ingående huvudsakliga materialets (övertygets) beskaffenhet har tagits under övertvägande, huruvida en uppdelning lämpligen borde ifrågakomma med hänsyn till den färdiga varans *stycke*vikt. En sådan uppdelning förutsätter emellertid en annan differentiering efter de olika varornas karaktär, såsom kappor, klädningar, kjolar, blusar etc., och det synes med skäl kunna ifrågasättas, huruvida en så långt gående specifikation lämpligen kunde inpassas i den nuvarande tulltaxans ram. Vidare kan invändas, att det ej föreligger någon säkerhet för, att en sådan uppdelningsgrund skulle leda till ett rättvisare resultat. En kappa av lätt tyg kan givetvis vara försedd med en mycket enkel utsmyckning, under det att motsatsen kan vara fallet beträffande en kappa, tillverkad av ett tjockare och tyngre tyg. Skulle nu högre tull utgå för de plagg, som fölle inom en lägre viktgräns, skulle denna indelningsgrund ofta kunna leda till fullkomligt felaktigt resultat.

Det har likaledes ifrågasatts, huruvida vid tullsatsens avpassning hänsyn skulle kunna tagas till huruvida foder samt besättningsartiklar utgjordes av hel eller halvsiden, i den mån tullsatserna för dessa artiklar äro olika. Redan då fråga är om avgörandet, huruvida fodret utgöres av den ena eller andra vävnaden, har man att räkna med den olägenheten, att undersökning ej kan verkställas, utan att någon del av sömmen sprättas upp, vilket skulle hava till följd, att plagget måste undergå en reparation för att återställas i säljbart skick. Än mera ödesdigra verkningar skulle ett sådant särskiljande komma att få beträffande besättnings- och garneringsartiklarna. Det synes sålunda vara på goda grunder, som en sådan uppdelning tidigare ej blivit föreslagen.

En annan möjlighet, som låter tänka sig, vore att till grund för uppdelningen lägga mängden av de å varan anbragta besättnings- och garneringsartiklarna. Detta alternativ förutsätter emellertid undersökningar vid tullbehandlingen, som bleve mycket besvärliga i och för sig och ledande till tvistigheter samt därjämte komme att verka utomordentligt hinderligt för expeditionens behöriga fortgång. Även andra utvägar hava undersökts utan att leda till åsyftat resultat. I varje fall synes den fördel av en rättvisare fördelning av compensationen, som möjlig

skulle kunna vinnas, icke komma att uppväga den osäkerhet och de olägenheter för affärlivet, som synas med nödvändighet vara förknippade med en i sådant syfte vidtagen uppdelning av ifrågakarande rubriker (601 och 602).

Däremot vilja undertecknade ifrågasätta, huruvida ej en dylik åtgärd vore påkallad beträffande vissa andra rubriker.

Broderade spetsar, spetsvävnader och tyll, helt eller delvis av silke, rubrik 579/372, äro för närvarande belagda med en tull av 80 kronor per kilogram. Tullsatsen för av nämnda material tillverkade kläder, vilka äro upptagna i rubrik 593, har emellertid blivit höjd till endast 50 kronor per kilogram. Motsvarande tullsatser voro före höjningen av finanstullarna 24 resp. 20 kronor. Då någon anledning att frångå det förut rådande förhållandet mellan ifrågakarande tullsatser icke torde förefinnas, synes tullsatsen å kläder av broderade spetsar, spetsvävnader och tyll, helt eller delvis av silke, rätteligen böra höjas till 67 kronor per kilogram.

Vad slutligen vitvaror beträffar har från industriellt håll framhållits såsom en oegentlighet, att tullen å ett för denna industri viktigt material, nämligen broderade remsor, vilka finnas upptagna i rubrik 581, utgår med kronor 5: 50 per kilogram, alltså med högre belopp än tullen för den med sådana broderier garnerade färdiga varan, vilken hänföres till rubrik 602 b med en tull av 4 kronor per kilogram. Med anledning härav hava krav framställts på nedsättning av gällande tullsats å broderade remsor av linne- eller bomullsvävnad, hänförliga till förstnämnda tulltaxerubrik. Då emellertid tullsatserna för dessa rubriker icke beröras av de vid 1921 års riksdag genomförda höjningarna av vissa finanstullar, torde denna fråga falla vid sidan om nu ifrågakarande utredning.

Formuleringen av det uppdrag, styrelsen erhållit, torde väl ej få anses utesluta undersökningens utsträckande jämväl till sådana fall, där någon kompensation för de höjda finanstullarna hittills icke lämnats. Undertecknade hava haft särskild anledning att ägna denna fråga sin uppmärksamhet, då från representanter för tillverkningen av snörliv och hattar föreligga framställningar, vilka ställts till vårt förfogande. Häri framhålles, att några tullförhöjningar, avsedda att kompensera den genom tullökningen å sidenvaror uppkomna merkostnaden för den inhemska fabrikationen, ännu icke vidtagits vare sig beträffande snörliv av annan vävnad än hel- eller halvsiden, försedda med besättning eller tillbehör, vari silke ingår, eller hattar, hänförliga till tulltaxerubrik 623, garnerade eller monterade med sidenband. Anledningen till att någon sådan kompensation hittills ej lämnats torde vara den, att man antagit, att beträffande ifrågakarande artiklar en förhöjning av tullen å garneringsmaterialet vore av jämförelsevis underordnad betydelse. Detta kan möjligen sägas vara fallet beträffande hattar men icke i fråga om snörliv. Då emellertid avsikten med ifrågakarande tullförhöjningar icke torde hava varit att rubba förut bestående tullskydd, synes även hattfabrikationen, som dock genom tullförhöjningarna fått sitt skydd kännbart reducerat, böra komma i åtnjutande av kompensation. För bedömandet av frågan, till vilket belopp en sådan kompensation må vara påkallad, har åskådningsmaterial införskaffats från åtskilliga fabrikanter. Enligt de uppgifter för korsetter av fyra olika typer, som angivas i närslutna bilaga D, skulle tullökningen å ingående hel- och halvsidenvävnader m. m. belöpa sig till kronor 1: 51 å 1: 86 per kilogram färdiga plagg. Genomsnittligt taget torde en kompensation, motsvarande den lägre siffran, täcka merkostnaderna för de höjda tullarna å materialerna.

I samband med framläggandet av material för den föreliggande utredningen

hava vissa faktiska förhållanden påvisats, vilka, även om de ligga något vid sidan av denna utredning, dock måste anses stödja kravet på kompensation för tullhöjningen å materialen. Det har sålunda anförts, att de moderna korsetterna till såväl form som material skilja sig från den typ av snörliv, försedda med ett större antal tyngande järnfjädrar och stora planschetter, efter vilken den nu gällande, relativt låga tullsatsen för rubrik 573 blivit beräknad. Relationen mellan tullen å ingående material och tullsatsen å färdiga snörliv har på grund av förändringen i varans fabrikation förskjutits i sådan riktning, att det ursprungligen beräknade tullskyddet för den inhemska tillverkningen allt mera nedpressats. Det förhållandet, att av annan vävnad än hel- eller halvsiden tillverkade korsetter, som äro försedda med garnering av siden, för närvarande, oberoende av i vilken omfattning garneringen förekommer, draga samma tull som korsetter utan någon besättning, har uppmärksammats av de konkurrerande utländska fabrikanterna. De korsetter, som nu införas till Sverige, äro därför ofta försedda med siden-garnering i mycket stor utsträckning samt med snören, band och andra tillbehör av silke. De ökade tullsatserna å dessa materialier, vilka icke kompenseras med motsvarande tullförhöjning å den färdiga varan, medföra betydande svårigheter för den inhemska tillverkningen att uppehålla konkurrensen. Ytterligare hava de svenska snörlivfabrikanterna framhållit, att för korsetter avsedda strumpeband, vilka i regel innehålla silke, numera äro belagda med en tull av, om de införas i färdigt skick, 15 kronor per kilogram, och eljest 4 kronor per kilogram. Såsom tillbehör till snörliv draga samma strumpeband en tull av endast kronor 1:80 per kilogram. Härvid är att märka, att vikten av dessa band ofta utgör en avsevärd del av snörlivets vikt.

Under år 1922 vidtogs en tullförhöjning för vissa slag av hattar. Tullsatsen för rubrik 623 — 75 öre per stycke — kvarstår emellertid alltså oförändrad. Till denna rubrik hänföres såväl herrhattar av filt och strå, försedda med band och foder av siden, som garnerade och monterade damhattar, med undantag dels av sådana, i vilka silke ingår, dels hattar, monterade med blommor eller plymer. För utvärdering av huru stora kvantiteter garnerings- och monteringsmaterial, som åtgå till olika slag av hattar, hava uppgifter inhämtats från representanter för de olika tillverkningarna, vilka uppgifter anföras i bilagan E. Enligt dessa skulle den merkostnad för den inhemska tillverkningen, som uppkommit genom tullförhöjningen å materialen, uppgå för herrhattar av filt till 4'5—14'1 öre, för dylika hattar av strå till 15'9—30'6 öre per stycke och för damhattar till 17'6—23'9 öre per stycke. Det bör härvid anmärkas, att ovan anförda siffror, vilka avse herrhattar av filt, kunna anses vara något för låga, då hänsyn vid beräkningen av dessa siffror icke tagits till det avfall, som uppstår vid fabrikationen. Även förekomma herrhattar av filt, försedda med band av helsiden, och för dessa uppgår tullökningen å materialen till något högre belopp, än som angivas i bilaga E. Beträffande damhattar har framhållits, att till rubrik 623 hänföres såväl garnerade som monterade hattar, vilka sistnämnda kunna vara försedda med betydligt större kvantitet siden än sådana hattar, som de i bilagan angivna uppgifterna avse.

Enligt vad föreliggande uppgifter giva vid handen, skulle, beträffande hattar, hänförliga till tulltaxerubrik 623, en fullt rättvis kompensation för de höjda finansstullarna kunna vinnas endast genom en uppdelning av rubriken, varvid herrhattar av filt skulle utgöra den ena gruppen och övriga hattar den andra. Då emellertid skillnaden i den kompensation, som erfordras för de ovan angivna olika slagen av hattar, ej är mera avsevärd och, såsom redan framhållits, siff-

rorna för herrhattar torde vara något för lågt tilltagna, vilja undertecknade för sin del icke förorda en sådan uppdelning men tillåta sig däremot såsom en lämplig kompensation föreslå för alla till rubrik 623 hänförliga hattar, garnerade eller monterade med varor, i vilka silke ingår, en tullförhöjning av 25 öre per stycke.

Undertecknade få sålunda såsom sin mening framhålla,

dels att någon ytterligare uppdelning av de i herr Lithanders motion angivna tulltaxerubrikerna (nr 596—597 samt 601 och 602) i syfte att åstadkomma en bättre avvägning av kompensationen för vissa av de enligt beslut av 1921 års riksdag höjda finanstullarna ej lämpligen bör ifrågakomma;

dels ock att rubrikerna 573, 593 och 623 i gällande tulltaxa måtte erhålla följande ändrade lydelse:

Snörliv:

	av annan vävnad:	
573 a	försedda med spetsar, band, snören, annan besättning eller andra tillbehör av varor, i vilka silke ingår	1 kg. 3 kr. 30 öre
573 b	andra	1 » 1 » 80 »

Kläder och andra sömnadsarbeten, ej särskilt nämnda:

	andra slag:	
	av spetsar, spetsvävnader eller tyll:	
	helt eller delvis av silke:	
593 a	försedda med broderier	1 kg. 67 kr.
593 b	andra.....	1 » 50 »

Hattar, färdiga eller halvfärdiga:

	andra slag:	
	av annat ämne:	
	andra slag:	
623 a	försedda med garnering eller montering av varor, i vilka silke ingår	1 stycke 1 kr.
623 b	andra.....	1 » 75 öre.

Stockholm den 23 mars 1923.

C. E. Lagerström.
Aktiebolaget Freja Magasinet.

Sven Salén.
Konfektions A.-B. Salén.

E. Aarstæff.
Aktiebolaget Gustaf Holmbloms Kappaffär.

Bilaga A
till bilaga 2.

Tablå

till belysande av tullskyddet för klädningar enligt nuvarande tullsats
och enligt de tullsats, vilka voro gällande före den höjning av
vissa finanstullar, som vidtogs under år 1921.

(Nedanstående uppgifter avse klädningar, hänförliga till tulltaxerubrik 601 a.)

	Vikt- upp- gifter kg.	Nuvarande		Före år 1921	
		Tullsats kr.	Tull- belopp kr.	Tullsats kr.	Tull- belopp kr.
1. Klädning 1708	0:600	7:00	4:20	5:00	3:00
Material:					
cheviot	0:560	2:25	1:26	2:25	1:26
band	0:100	20:00	2:00	6:00	0:60
spänne	0:030	1:80	0:05 3:31	1:80	0:05 1:91
Tullskydd			0:89		1:09
2. Klädning 4046	0:500	7:00	3:50	5:00	2:50
Material:					
cheviot	0:600	2:25	1:35	2:25	1:35
band	0:114	20:00	2:28	6:00	0:68
siden	0:055	20:00	1:10 4:73	6:00	0:33 2:36
Tullskydd			— 1:23		0:14
3. Klädning 1676	0:600	7:00	4:20	5:00	3:00
Material:					
cheviot	0:635	2:25	1:43	2:25	1:43
band	0:120	20:00	2:40	6:00	0:72
spänne	0:015	1:80	0:03 3:86	1:80	0:03 2:18
Tullskydd			0:34		0:82
4. Klädning 1612	0:550	7:00	3:85	5:00	2:75
Material:					
cheviot	0:420	2:25	0:95	2:25	0:95
band	0:085	20:00	1:70	6:00	0:51
siden	0:055	20:00	1:10 3:75	6:00	0:33 1:79
Tullskydd			0:10		0:96
5. Klädning 3909	0:700	7:00	4:90	5:00	3:50
Material:					
cheviot	0:650	2:25	1:46	2:25	1:46
band	0:160	20:00	3:20 4:66	6:00	0:96 2:42
Tullskydd			0:24		1:08
6. Klädning 4047	0:450	7:00	3:15	5:00	2:25
Material:					
cheviot	0:490	2:25	1:10	2:25	1:10
band	0:055	20:00	1:10 2:20	6:00	0:33 1:43
Tullskydd			0:95		0:82

Bilaga B
till bilaga 2.

Klädningar

(hänförliga till tulltaxerubrik 601 a.)

A r t i k e l	Plaggets vikt kg.	Siden & sidenband:		Material- tullkost- naden ö- kad pr kg. färdigt plagg med kr.	Tullen å färdigt plagg ökad pr kg. med kr.
		i ett plagg kg.	pr kg. färdigt plagg kg.		
Klädning Nr 1 (1708)	0 600	0 100	0 167	2: 34	2: 00
» Nr 2 (4046)	0 500	0 169	0 238	4: 73	2: 00
» Nr 3 (1676)	0 600	0 120	0 200	2: 80	2: 00
» Nr 4 (1612)	0 550	0 140	0 255	3: 57	2: 00
» Nr 5 (3909)	0 700	0 160	0 229	3: 21	2: 00
» Nr 6 (4047)	0 450	0 055	0 122	1: 71	2: 00

Bilaga C
till bilaga 2.

Kappor

(hänförliga till tulltaxerubrik 601 a.)

P l a g g e t s		Siden & sidenband:		Material- tullkost- naden ökad per kg. färdigt plagg med kr.	Tullen å färdigt plagg ökad per kg. med kr.
namn	vikt	i ett plagg kg.	per kg. färdigt plagg kg.		
213 Wrangel	1 350 kg.	Siden: 0 100	• 0 181	2: 53	2: 00
(»frukappa» med livfoder av siden)		Band: 0 145			
233 Zaida	0 950 »	Halvsiden: 0 170	0 179	1: 25	2: 00
(livfodrad med serge)					
205 Vätern	0 850 »	Siden: 0 250	0 291	4: 12	2: 00
(med helt sidenfoder)					
141 Weimar	0 950 »	Siden: 0 215	0 226	3: 16	2: 00
(med atlasfoder)					

*Bilaga D
till bilaga 2.*

Snörliv

(hänförliga till tulltaxerubrik 573).

Artikel nr	Vikt per dussin kg.	Siden & siden- band per dussin plagg kg.	Siden & siden- band per kg. plagg kg.	Materialtull- kostnaden ökad per kg. färdigt plagg med kr.	Gällande tull- sats å färdigt plagg per kg. kr.
3621	2·900	Helsiden: 0·2475 Halvsiden: 0·238	Helsiden: 0·085 Halvsiden: 0·082	1: 19 0: 57	1: 80
2792	3·100	Helsiden: 0·192 Halvsiden: 0·282	Helsiden: 0·062 Halvsiden: 0·091	0: 87 0: 64	1: 80
3419	2·200	Helsiden: 0·2435 Halvsiden: 0·055	Helsiden: 0·1104 Halvsiden: 0·025	1: 55 0: 18	1: 80
3211	2·900	Helsiden: 0·2855 Halvsiden: 0·204	Helsiden: 0·098 Halvsiden: 0·070	1: 37 0: 49	1: 80

Bilaga E
till bilaga. 2.

Hattar

(hänförliga till tulltaxerubrik 623).

A r t i k e l	Vikt & materialen per hatt	Tullökning å materialen per hatt	Tullsats per hatt (samma som förut)
	gram	öre	öre
Herrhattar av fält:			
<i>Styva:</i>			
Med kull- och kantband av halvsiden utan foder	6 42	4 5	75
Med kull- och kantband samt foder av halvsiden	14 29	10 0	"
<i>Mjuka:</i>			
Med kullband av halvsiden	8 62	6 0	"
Med kull- och kantband av halvsiden	11 33	7 9	"
Med kull- och kantband samt foder av halvsiden	20 18	14 1	"
<i>Av strå:</i>			
Med foder av hel- eller halvsiden	10	11	
och band av halvsiden	7	4 9	15 9
Med foder av hel- eller halvsiden	10	11	
och band av helsiden	7	9 8	20 8
Med foder av hel- eller halvsiden, ...	10	11	
band av halvsiden	7	4 9	
samt stormsnöre av silke	2	4 2	20 1
Med foder av hel- eller halvsiden, ...	10	11	
band av helsiden	7	9 8	
samt stormsnöre av silke	2	4 2	25 0
Med foder av hel- eller halvsiden, ...	10	11	
band av helsiden, ...	7	9 8	
stormsnöre av silke	2	4 2	
och tyll av silke	2	5 6	30 6
Damhattar:			
Kantade och monterade med halvsidenband samt försedda med	11	7 7	
foder av hel- eller halvsiden	9	9 9	17 6
Kantade och monterade med helsidenband samt försedda med	10	14	
foder av hel- eller halvsiden	9	9 9	23 9